Pärnumaa algkoolide töösf ja tegewusest 1927/28 õ/a.

Koolide ja klasside arw.

Aruande-aasta jooksul töötasid maakonnas 103 awalikku algkooli, kokku 439 klassiga. Neist I koolinõuniku jaoskonnas 45 kooli — 191 klassiga ja II kaolinõuniku jaosk. — 58 kooli — 248 klassiga. Suletud õ/a. algul 3 algkooli (Kõpu, Põhara ja Waki).

Klasside üldarw, wörreldes eelmise õppeaastaga, on wähenenud 12 wörra. 1926/27 õ/a. oli klasse — 451, kuna 1927/28 õ/a. aga 439. —

Õpilaste arw.

Üldse oli Pärnumaa algkooles 1927/28 õ/a. õpilasi — 6000., neist poeglapsi — 3115 ja tüdarlapsi — 2885., Sellest arwust 3119 (51, 2%) I koolinõuniku ja 2881 (48,8%) II koolinõuniku jaoskonnas.

Wörreldes eelmiste aastatega on õpilaste arw kahanenud õige tuntuwalt.

Oli kõiges algkooles kokku:
1927/28 õ/a. — 6000 õpil. (75,9)
1926/27. „ — 6633 „ (83, 9).
1925/26. „ — 7321. „ (92,6).
1924/25. „ 7919 „ (100).

Klasside järel oli õpilasi:
I kl. — 1086 õp., II kl. — 1039; III kl. — 1262; IV kl. — 1306; V kl. — 674 ja VI kl. — 633 õpil.

Keskmiselt tuli 1927/28 a. õpilasi ühe klassi kohta 14 õpil.; ühe kooli kohta — 58 ja 1 õpetaja kohta — 24 õp. Nii wäikest keskmist arwu klassi kohta ei ole meie Eesti iseseiswuse ajal waremalt weel olnud.

Üldisest 439 klassi arwust oli
197 klassi — 1 kuni 10 õpilasega.
100 „ 11 — 15 „ —
66 „ 16 — 20 „ —
56 „ 21 — 30 „ —
16 „ 31 — 40 „ ja
4 „ üle 40 õpilase.

Õpilaste koosseis kõigis algkooles kokku oli: pärit eelmisest õppeaastast — 4467 õp. (74%), neist 762 õp. sama klassi jäänud.

Õ/a. jooksul tuli kodust kooli — 913 õp., lasteaedadest — 53 ja teistest koolidest — 567 õpilast.

Õppetöö korraliku s.

Nagu koolide aruannetest selgub, on õppetöö kõigis kooles alganud ja lõppenud määratud ajal.

Nakkawaid haigusi õpilaste keskel on hoopis wähemal wöödul ette tulnud, kui eelmisel õppeaastal.

Nimelt on sarlaki haiguse puhul 9 kooli kokku 70 päewa ajutiselt seisnud. 1926/27 õ/a. 43 kooli kokku 315 päewa. Õppetöö algul ei ilmunud õigel ajal kooli 900 õpilast, neist 500 õp., nimelt teenistuse, pärast. Kewadel jäid warem koolist ära 600 õpilast ja neist jällegi 300 õp. teenistuse pärast.

Nagu koolide aruanded märgiwad on õpilased kõige korralikumat õppetöö algul kooli ilmunud — Wändra ja Jakobi kihelk. ainult 4% üldarwust ei ole seal õigel ajal kooli ilmunud.

Tõstamaa ja Tori kihelk. algkooles tõuseb hiljem kooli ilmunute arw juba 8% peale; Audru kih. 10%; Halliste kih.; 14%; Saardes 18%; Häädemeeste ja Orajõe algkooles 84%; ning Karksi kih. algkooles — pole 48% õpilasi kohe õppetöö algul kooli ilmunud.

Koolist puudumine.

Õppeaasta jooksul on õpilased puudunud koolist kokku 82.360 päewa (1926/27 a. — 102 561 p.) Puudunud päewadest loeti kooli hoolekogude poolt wabandamatuks 6492 päewa. Trahwitud 482 isikut, kokku kr. 511,59. — (eelmisel osa. 453 isikut — kr. 896,19).

Keskmiselt tuli puudunud päewi ühe õpilase kohta — 13,7 päewa (eelmisel õ/a. 15,4 päewa).

Halbade ilmade ja teenistuse pärast puudusid õpilased koolist rohkesti 8000 päewa, teenistuse pärast üle 11.000 p., kuna haiguste tõttu — 48 000 päewa ehk 58 proll. kogu puudunud päewade arwust.

Koolikohustuse alla kuuluwaist lapsist on jäänud õpetuseta 101 last (s. o. keskmiselt 2%) neist, nagu aruannetes märgitud, 45 last haiguse ja 12 last waesuse pärast ning [illegible] last muudel põhjustel.

Ainelist toetust anti 1305 kehwemale õpilasele, kokku 1.110.157 [illegible] sendi wäärtuses.

E. —

„Kroonita" ärimeeste „kroonimine"!

„Suurärimeeste" traagiline lõpp

Augustikuu keskpaigas ja lõpupoolel peteti wälja Hans Koopi ja Wladimir Jansoni poolt H. O. S. ärist 13 waati wärnitsat 1750 krooni, a/s. H. Pulsi kaubamajast 100 puuda tsingitud katuseplekki 400 kr. ja kõiekauplus Bachmanni ärist nööri 250 krooni wäärtuses. Mõlemad mehed on kriminaalminewikuga [illegible] waremalt hakkama saanud [illegible] tegudega. Janson nimetanud [illegible] des Karksi-Nuia talur[illegible] end äri[illegible] luse omanikuks, kuna [illegible] metsaäri kontori [illegible] H. Koop pidajaks Pärnus.

Ostetud kauba [illegible] wäärtuseta w[illegible] tindlustuseks annud nad [illegible] jele oli kirj[illegible] ksleid, mille teisele külkontor „B[illegible] utud Kaubandus-tööstuse Üts[illegible] ltika" ning tundmata allkiri. maal w[illegible] ja wärnitsat olid nad Märjapu[illegible] aha müünud 14 krooni eest [illegible] ühes „weokuludega", kuna ise m[illegible] nud „wekslidega" 15 kr. puudast. „Suurärimeeste" operatsioonid ulatusid ka politsei kõrwu ning „kroonita" ärimehed on nüüd tabatud ning nende ärile lõpp peale tehtud. Kätte saadud nendelt ka 90 tuh. senti raha ja osa wälja petetud kaubast.

Elu[illegible]-olust Ruhnos.

[illegible] wäga wähe, kui wilksatab mõni utsik sõnum ajakirjandusest läbi Ruhno saare ja tema elanikkude kohta, ja sedagi tehakse siis nii lühidalt ja puudulikult, et sellega kuidagi õiget pilti selle kaugema Eesti maaala kohta ei saa. Ja siiski ei ole ruhnlased meile sugugi nii wöörad, eriti Pärnus näeme neid sagedasti oma laewadega kalu ja hülgenahku ning raswa müütamas. Praegu on Ruhnos 270 elanikku, kus meeste ülekaal naiste omast on. Need on kõik wanad Ruhno elanikud, kes seal sündinud ning sinna jurewad, iial ei lahku ruhnlane oma kodukihelkonnast, olgugi, et seal, wõib olla, niipaljugi puudusi tuleb kannatada. Nääkides ruhnlasega, et miks ei taha ta suurele maale elama asuda, kus elutingimused ehk kergemad, wastab ta, et ei taha, eriteks ei saa kohaneda suuremaa elu ja kommetega; teiseks olla suuremaa inimesed isegi töö puudusega hädas, nemad aga toetust töötatöölisena ei soowi; kolmandaks ei saa ruhnlane elada mereta. Inimene, kes mere keskel sündinud, merel üles kaswanud ja kelle esiwanemad meremehed on olnud, on see otse wõimatu. Üks ruhnlane abiellunudki ühe Pärnumaa neiuga, kuid sellest abielust ei tulnud midagi wälja.

Ruhnlaste elamud on wiletsad, paikidest kokku taotud onnid, kus sagedasti puuduwad isegi aknad. Peale kirwega taotud laua ja paari tooli ei leia sealt palju rohkem mööbelt; kõik wööblid ja pörandad on kaetud hülgenahkadega, mis ka magamiseks suuremalt tarwitatakse. Riided on ruhnlastel täiesti omapärased. Üksti Ruhno neiu ega mees ei kanna elades teist wormi.

Keegi noorherra, kes möödunud aastal Ruhnos hülgenahku käis ostmas, wiis kingiks ka Ruhno neiule paari sidisukke, milledega see aga muud ei osanud teha, kui pastaldele woodriks panna.

Ruhnlaste keeleks on rootsi keel, milles õpetust annab rootsi õpetaja, kes talwel lapsed oma juures kaswatab. Peale selle õpetab sama isik ka lastele eesti maadeteadust, eesti ajalugu ja õigekirjutust.

Õpetajale maksab palga osalt walitsus, osalt toetab ka Rootsi walitsus, kuna kirikus rootsi keele jutlust peetakse. Siis maksawad ka saare elanikud, nimelt: iga maapidaja perekonnal wiis wakka wilja, iga kümne naela wõi pealt ühe naela õpetajale; samuti ka munadest ja kaladest oma määratud normi. Üldse ei wõi õpetaja oma olukorra üle nuriseda.

Kariloomi Ruhnos just wäga palju ei ole, kuid siiski niipalju, et omaga läbi tulewad; peetakse ka lambaid ja sigu. Sulgloomadest on rohkesti kanu, parte, anesid ja kalkunisi.

Hobuste poolest on ruhnlased rikkad, olgugi, et nad nendega peale oma põllutöö suurt ära ei tee. Hobusid on perekonna peale 4—8 tükki, millise arwu wastu isegi meie suuremad talud ei saa. Hobused on suuremalt osalt Saaremaa tõugu, wäikse, kuid tüseda kehaehitusega. Kuna nende müümine raske, siis on ka seletataw wördlemisi see suur hobuste arw. Ruhnlased on hoolikad majapidajad ja eriti perenaised wäga puhtuse armastajad inimesed; sealjuures on ruhnlane wööraste wastu sõbralik ja ausameelne rahwas, kes oma sõnapidamist pühaks peawad ja walet ei salli. Omawalitsuse suhtes on neil nagu meilgi waldadeski oma wallawalitsus, kelle eesotsas wallawanem.

Põldu hariwad ruhnlased isa-isade wiisi, suuremalt osalt puuatrade ja äketega. Wankri ette rakendatakse alati kaks hobust, olgu see ka kõige wäiksem koorem.

Soodustus kaitsewäeteenistusse astujatele maksab ainult üks aasta.

Teatawasti on kaitsewäkke sundaega teenima tulewatel meeskodanikkudel wõimalus saada soodustust kahe kuu wörra, kui nad sooritawad wastawad eksamid. See soodustuse saamise õigus on „Riigi Teatajas" nr. 6 s. a. awaldatud soodustuse määruse § 2 järgi maksew ühe aasta jooksul peale katse sooritamist.

Siega on need, kes soodustuse katse sooritasid läinud aasta augustikuul ja kaitsewäeteenistusse tulewad käesolewal sügisel, enam soodustuste osaliseks.

Mõõdab merd.

Praegu wiibib sadamas suurtükilaew „Mardus", mis mõõdab Pärnu lahes ja mujal rannas mere sügawuse. „Mardus" käis ka Riios ja wiibis seal mõned päewad. Samuti on mõõtnud ta Kuresaare ümbruses ning lohkub siit reedel, et asuda mujal ou ta ülesannete täitmisele.

Tegewus waikne.

Wiimastel päewadel on tegewus sadamas muutnud waiksemaks, kuigi eksportpuumaterjali wälja wedada on külluses. Mõned üksikud aurikud on siia toonud ära ettewõetele mitmesugusid kaupu tarwitajatele.

Laewu oodata.

Käesolewa nädala jooksul on oodata Pärnu sadamasse tosin laewu. Eesti laewadest on teada, mis siia jõuawad, järgmised aurikud: uus Eesti laew „Noora", mis kõigi ualub kapten Mäeontile; „Järwamaa", „Carolina" ja „Pakri", kuna teised on kõik wõõrsadamaa aurikud. Nii muutub tegewus sadamas jälle elawamaks.

Lõhkus „kroonu" hooneid.

Eile algasid järjekorralised rahukogu istungid.

Arutusele tuli muuseas Taali asuniku Aleksander Näripea asi, keda süüdistati selles, et ta oli ornawolilisel maha lõhkunud ja ära wedanud elu[illegible] goone ja töökoja, mis kuulusid seel „kroonule".

Asja arutamisel selgus, et A. Näripea on mainitud hooned enampakkumisel riigilt ilma ära ostnud ning kohus mõistis kaebealuse, keda kaitses adwok. A. Soosaar, kohtulikult õigeks.

Kes on waskraha omanik?

Omanik pole jä ele ilmunud.

Juunikuu 19-dal peitsid poisikesed poeglaste gümnaasiumi plankaia alla mingisuguse kotikese ja põgenesid ise. Seda toimingut nägid mõned isikud ning andsid teada kriminaalpolitseile, kes sinna läks ja peidetud kohast kotikese kätte said, milles oli 7½ naela 5-e ja 3-e kopikalisi waskraha. Tänini pole aga keegi kriminaalpolitseisse ilmunud raha järele ja omaks tunnistanud. Rahasid wõib näha iga päew kriminaalpolitseis.

Wõltsis wabastamistunnistust.

Rahukogus tuli arutusele Heinrich Tooma p. Teearu süüteo asi selles, et ta 6 juulawäe polgust wälja antud wabastamistunnistust wõltsis, s. o. sündimisaasta arwu 1902 ümber tegi 1900 aastaks, millise wõltsitud tunnistuse esitas Kilingi wallawalitsusele registreerimiseks. Rahukogu mõistis H. Teearu, keda kaitses adwokaat H. Reimann, kohtulikult õigeks.

Loodimise ja projekteerimise töode wäljaandmine.

Esmaspäewal anti wälja wähempakkumisel Wiluwere metsa ja Mõrdamaa soo üldloodimise ja projekteerimise tööd. Töö läks wähempakkujale kultuurtehnik Bebritele 1700 krooni eest.

Töö tuleb lõpetada tulewal kewadel. Üldloodimise alla tuleb Wiluwere mets üle 4 tuh. hektari ja Mõrdamaa soo umbes 200 hektari.

Uued postiagentuurid.

1. juulist 1. augustini on awatud uued postiagentuurid: Penujas ja Weelikses erakauplustes, kus toimitakse lihtsa ja tähtsaadetiste postioperatsioone. Rahakaartide, paki- ja lunaliste saadetiste operatsioonid on sisse seatud Eidapere postiagentuuris.

Telefoni abiasutused on Karksi Sinejärwel ja Enge Pöörawerel

Wälisministeerium tasus kulud.

Linnal ei tulnud pennigi maksta.

Teatawasti wiibisid Pärnus wälisajakirjanikud 8. ja 9. juulil. Kuna wälisajakirjanikud wiibisid Eestis wälisministeeriumi ja ajakirjanikkude liidu külalistena, siis wõttis wälisministeerium oma kanda kõik kulud, mis seotud olid linnawalitsusel nende wastuwõtmisega. Linnawalitsusel ei olnud wõimalik krediitide puudusel kulusid oma kanda wõtta. Raha on linnawalitsusele ära saadetud, nii et Pärnul ei tulnud kulutada ajakirjanikkude wastuwõtuks mitte pennigi.

Uus bensiini automaat.

Eestimaa Õlikonsortsium on pöörnud palwega linnawalitsuse poole, et talle lubataks üles seada Wee tän. nr. 2, Chr. Sarapuu poe ukse ette bensiiniautomaati, mille mahutawus oleks 15.000 liitert.

Kaswab, kaswab.

Pärnumaa laulupeo eeltööd edenewad jõudsasti. Lauljaid on ülesantud juba 800 ümber Laulukoore tuleb ka Tallinnast ja ja Narwast.

Laulupeotegelastele korraldatakse taks suurt kontserti hinnata.

Teatawasti korraldatakse Pärnu Helikunsti Seltsi algatusel ja Lauljate Liidu toetusel 1928 aastal Pärnu maakondline laulupidu, mida kawatsetakse õide laiaulatusliselt läbi wiia.

Et eeltöid kiirelt ja asjatundlikult teostada, walis selts kolmeliikmelise laulupeo toimkonna — ühe seltsist ja kaks wäljastpoolt seltsi: koh. „Wabo Maa" toimetaja A. Järwetsoni, Helikunsti Seltsi koorijuhataja ja eestseisuse liikme A. Koiti ja koh. Tuletõrje Seltsi abiesimehe E. Oja. Selts ja peotoimkond on laulupeo puhta fisse tuleku määranud laulu ja muusika edendamiseks, millest osa läheb Lauljate Liidu põhikirjale wastawalt Lauljate Liidu käsutusse, osa Pärnusse püstitatawa wabadusjamba kuludeks ja ülejääw osa järgmise Pärnumaa laulupeo korraldamise fondiks. Laulupidu toimuks kahel päewal — laup. ja pühapäewal. Samal ajal antakse peotegelastele, eriti just lauljatele, kaks maksuta kontserti: üks waimulik, teine ilmalik. On kawatsus korraldada koorijuhtidele pikemaajalist kursust koorijuhtimise oskuse täiendamiseks

Edasi soowib peotoimkond kõiki maal asuwaid seliskonnategelasi paluda, et nad seal, kus koorid seni puudunud, need ellu kutsuksid. Olekski piinlik, kui lauljaskonna enamuse moodustaksid mitte pärnlased, waid wäliskoorid.

Seni on peost osawõtmiseks registreerinud 25 koori, ja nimelt: 1) Pärnu Helikunsti ja Tulesõrje Seltsi segakoor — juhataja A. Koit; 2) Wõlla segakoor — juh. M. Baugus; 3) Sauga Laulu-Mängu Seltsi sgk. — juh. Helmi Tutti; 4) Sauga Eametsa sgk. — j. Elsa Lipmann; 5) Aluste Rahwaraamatukogu Seltsi sgk. — j. Tõnis Erm; 6) Imastere Rahwaraamatukogu Seltsi sgk. — j. Otto Lindberg; 7) Wõiera Haridusseltsi sgk. — j. Liina Reier; 8) Reiu Hariduse Seltsi sgk. — j. Jakob Tamberg; 9) Lindi sgk. — j. Roman Tomson; 10) Jõõpre Noorsoo Selts „Ärkaja" sgk. — j. Karl Jaob; 11) Tõstamaa sgk. — Jakob Setmann; 12) Kergu Rahwaharidusse Seltsi sgk. — j. Karl Jaanson; 13) Rahu Raamatukogu Seltsi sgk. — j. Reinhold Põld; 14) Soometsa sgk. — j. Karl Blant; 15) Laatre sgk. — j. A. Warimois; 16) Tõhela sgk. — j. Karl Noppel; 17) Wohnja sgk. — j. Georg Waarberg; 18) Pärnu Tööliste-teatri sgk. — A. Kott; 19) Lelle-Eidapere sgk. — j. A. Luts; 20) Selja sgk. — j. G. Pärn; 21) Awanduse sgk. — j. J. Aalbau ja 22) Paadremaa sgk. — j. Joh. Tamm. Tallinnast on end üles annud Jaani Oratooriumi sgk., mida juhatab noor helilooja E. Wõrk, ja Narwa suur segakoor. B—o.

Sõda inimsoo kurjem waenlane...

Sõjale wastu wõimas sjawastane liikumine.

Ei ole weel ununenud ega kadunud maailmasõja koleduste haawad ja tagajärjed, kui on weel rikkisid, kus, kui mitte awalikult, siis salaja täristatakse sõjari istu. Küll on nii mitmel korral koos olnud ja sõjawastastele lepingutele alla kirjutanud maailma targemad diplomaadid, et ära hoida uusi sõjakoledusi, alles neil päewil kirjutati paljude suurriikide poolt, Ameerika Ühisriikide sekretäri Kelloggi algatusel, Pariisis alla rahupaktile, mille tähtsust mõnelt poolt üli hinnatakse. Kuid on ka neid, kes selle tähtsuse juures kahtlewad. Warajane on ju selle lepingu tagapärgedest kõneldu, kuid siiski wõib üteldo, et niikaua, kui sõnad juurest ei ole asutud tegude juurde, s. t. kui ei lõpetata sõjawarustuse walmistamist ja uute hirmsate tapaabinõude otsimisi, ning kui ei suudeta selle lepingu ümber koondada kõiki maailmariike, ei saa sellel lepingul rohkem tähtsust olema, kui eelmisteigi. Kõik need lepingud wõidakse ühel heal päewal diplomaatilisi kõude keerdkäikude läbi maksewõetawa tunnistada ja mis takistab siis uut werewalamist, hirmsamat, kui oli see maailmasõjas?

Et sõdasid ära hoida, on tarwis massilist organiseerimist läbi wiia, on tarwis massi sõjawastasesse liikumisesse kaasa tõmmata, on tarwis teatawaks teha, millest tingitud on sõjad, on tarwis sõjakoledusi igal wõimalusel inimestele selgeks teha, ning neid kaswatada juba koolipingist alates rahuaate suunas, neid kaswatada rahuaate waimus. Kui on suudetud massil need asjaolud kõik selgeks teha, siis on ka tähtsust neil rahulepingutel, siis ei saada rahu hädaohu silmapilkudel tulla ega hüüdo: „Jätke maha omakodud, omad naised, lapsed ja kõik, kes teil armsad on". Kui on massil teadmine, et kõik inimesed, rahwuse ja tõu peale waatamata, on teadlikud sõja tekkimiste põhjustest ja neist koledustest, ning niisama mõtlewad, kui nemad, siis ei ähwarda ükski waenlane, ega ei ole hädaohus isamaa ega wabadus.

Selleks ainult jõudu ja head tahet, ning ilusam eesmärk, millega ära teenime tulewapõlwede tänu — on saawutatud. Osk. Strandberg.

Toimetuse järelmärkus: Senikaua, kui ähwardatakse wäikerahwaste iseseiswust, peame eneste kaitseks lati walmis olema.

„Raidus türklastel päid maha"

Ühe Kihnu poisi lugu.

Kohtu eest Kihnu elanik Nikolai Wesik, kes juba pealt näha piiratud mõistusega paistab olewat, kuna teised inimesed talle niiwõrd weidrad paistawad, et igaühele otsa waadates laginal naerma pistab. Ühe sarnase omapärase toimingu eest ongi puudulik noormees aru andmas oma tegude eest. See oli mõne kuu eest, kui Kihnu metsawaht õhtul metsa waatama minnes näeb oma suureks ehmatuseks terwe ladu mahajaetud puulatwu maas. Metsawaht tabab ühe sealsamas kurjategija ning kärgatab ta peale, et kelle loaga sa sarnast rumalust teed? Mees wastab, et wõtab „türklastel päid maha". Olgugi, et metsawaht puudele enam „päid" otsa panna ei saanud, andis ta „kurjategija" kohtu kätte ning rahukohtunik karistas „türklaste peade noppijat 2-helkuulise wangistusega.

Wanemate palwel wõeti asi uuesti üles ning rahukogu mõistis „kurjategija" õigeks.

Sõjawäe orkester likwideeritakse.

Kuna sõjawäes praegu käimas suuremad ümberkorraldused ja 3-da diwiisi staabi asukoht Tallinnas on, siis tuleb likwideerimisele ka kohalik garnisoni orkester, arwates 1. oktoobrist. Orkester on wõitnud kõigiti kohaliku seltskonna lugupidamise ja tema toetamine olgu igale südame läheda. Pühapäewal annab orkester wiimase kontserdi, kuhu pääsemine on wabatahtlise annetusega. Loodame, et Pärnu publik sellest ka aru saab ja rohkel arwul ilmub wiimasele kontserdile.

Pähklad pole walminud.

Neid ei tohi korjata enne 15. oktoobrit.

Nagu erakorraliste ilmastiku olude tõttu järeldada wõib, ei walmi pähklad harilikuks ajaks. Sellepärast keelab riigimaadewalitsus nende korjamise riigimetsades kuni 15. okt. s. a.

Riia kiwiteed hakati bitumineerima.

Riia kiwitee parandamine ning aukude täitmine bituminiga algas eile. Tööd tahetakse täie jõuga ja kiires korras läbi wiia, sest seda tööd on wõimalik teha ainult soodsate ilmadega. Sügis pahade ilmadega ligineb ning seepärast on waja ratata.

Uus bensiini-ladu.

Eestimaa Õlikonsortsium kawatseb asutada „Waldhofi" wabriku platsile, endises sõepunkris, suuremat bensiiniladu ning palub linnawalitsuselt selks luba.

Laoruumis wõib hoida kuni 40 waati bensiini, s. o. kuni 400 puuda.

Tallinna parim koor Pärnu.

„Endla" teatri juhatusel on korda läinud saawutada kokkulepet Tallinna ja seega parima Eesti koori juhataja ühelsk wäljasõidu kontserdiks Pärnus. Külla tuleb meile nimelt Tallinna Jaani oratooriumi koor oma kuulsaks saanud juhi Enn Wõrguga.

Koori küllatulek on äärmiselt suurte majanduliste kuludega seotud, kuid oletus, et ettekandele tulew oratoorium „Messias", olles ainuke sellelaadiline suurettekanne, leiab meie publikus nii rohkelist osawõttu, et „Endla" julgelt riskeerib seda korraldust, tahes pakkuda pärnlastele wõimalust nautida meie parima koori laulu.

Küllatulek teostub arwatawasti septembri teisel poolel.

„Endla" teatri juhatus.

Suplejaid wähe.

Kuigi ilmad wördlemisi soojad püsiwad, on suplejaid wäga wähe, sest wee temperatuur on 13—14°, mis harilikule suplemisele külm. Ainult need wõiwad weel merewett kasutada, kes suplemas käinud järjekindlat. Septembri algul wõetakse maha ka supelonnid.

Wastutaw toimetaja Ado Wiitmann
Wäljaandja A. Järwetson

„Kultuuri" trükk Pärnus.

Waadake omas kodus ja naabrite hulgas ringi, kas käib: seal:
„Pärnumaa"
kui ei, siis hoolitsege, et see juba nüüd telitaksse.:
„Pärnumaa"
on ainuke 3 korda nädalas ilmuw ajaleht, mille sisukusega ei saa wõistleda teised farnased. —
hind on odawam kui ühelgi teisel farnasel lehel, 1 kuu postiga 50 snt.
Köik „Pärnumaa" lugejad
saawad hinnata kaasaandeks romaani, mille wõib kõita hiljem raamatuks, 1/2 a. tellijatele weel „Pärnumaa Elu" ja aasta tellijatele „Wõitlus elamise õiguse eest".
Tellige „Pärnumaa"
weel täna!